

EFECTES DE L'HIVERN 2022-23

Les mesures de recolzament contra la pobresa energètica han d'aportar majors beneficis per a la salut

En l'hivern de 2022-23, l'equip de WELLBASED va realitzar una enquesta a 356 llars de 5 països sobre la seua experiència respecte la pobresa energètica i el seu estat de salut. Sobre aquesta mostra, en la qual el 59% guanyava menys de €750 euros al mes i només havia cursat el primer cicle d'educació secundària, la incidència de la pobresa energètica era considerablement superior a les xifres registrades a la UE durant 2021

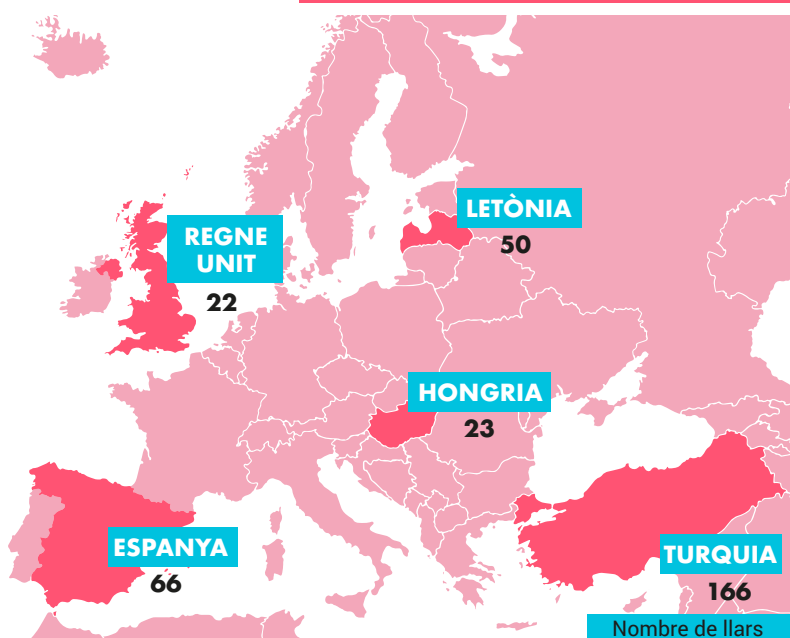
QUINES SÓN LES RAONS?

La majoria no tenia una temperatura adequada (71%), no podia pagar les factures de la llum (58%) i patia goteres, humitats o un altre tipus de deteriorament en les seues cases (64%).

Moltes llars mancaven habitualment de les necessitats bàsiques diàries, com calefacció o llum.

Quasi el 65% dels participants assenyalaven impactes negatius en la seua salut mental, mentre que el 30% patia alguna afecció pulmonar.

Les polítiques energètiques han de donar prioritat a la salut i el benestar de les llars.

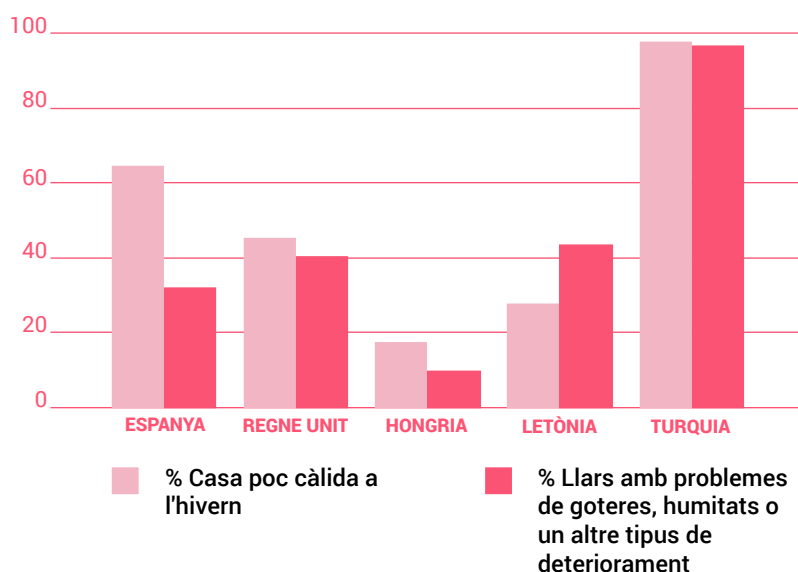
Nombre de llars

RESULTATS DE LA INVESTIGACIÓ

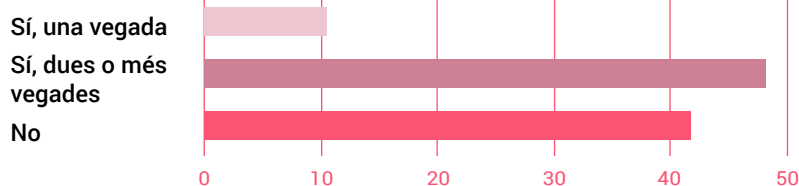
La majoria de les llars no podia cobrir les seues necessitats energètiques

Les experiències varien en els cinc països estudiats, però algunes de les conclusions més destacades de la nostra mostra són las següents:

- El 71% de les persones enquestades afirma que la seua llar "no es troba a una temperatura adequada a l'hivern".
- El 64% afirma que a sa casa hi ha goteres en la teulada, humitat en les parets, sòls i fonaments, o un altre tipus de deteriorament.
- El 58% va declarar que, en els últims 12 mesos, la seua llar no havia pogut pagar a temps les factures dels serveis bàsics (calefacció, electricitat, gas, aigua, etc.) a causa de dificultats econòmiques.
- Les persones enquestades van explicar que solien portar roba extra (84%) i reduir la il·luminació (68%) i la calefacció (calfar una habitació, 62%, o apagar la calefacció, 57%) per a estalviar diners. El 29% no va utilitzar l'atenció sanitària a causa dels seus costos (29%).

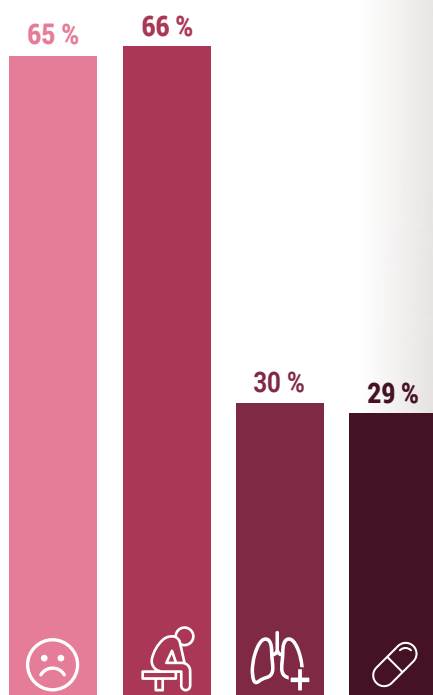
En els últims 12 mesos, la seua llar no va poder pagar les factures dels serveis bàsics a causa de dificultats econòmiques?

L'estudi WELLBASED adopta un enfocament global, recopilant una àmplia gamma de dades sobre les experiències energètiques i sanitàries de les llars en sis ciutats europees (Budapest, Edirne, Heerlen, Jelgava, Leeds i València). En aquest informe s'utilitzen dues fonts de dades fonamentals: qüestionaris amb 356 participants de les cinc ciutats de les quals tenim dades (totes excepte Heerlen) i entrevistes qualitatives amb 47 participants.

Encara que el nostre objectiu és estudiar els efectes de les intervencions (mesures de millora de la llar, etc.) sobre la salut i el benestar de les persones en situació de pobresa energètica durant tota la duració de WELLBASED, les dades que recopilem durant l'hivern de 2022-23 són d'especial interès. **Ofereixen una visió general de la pobresa energètica i els seus efectes en la salut de les persones en aquests cinc països europeus, durant un període de preus de l'energia especialment alts i malgrat les mesures adoptades per la majoria dels governs.**

Conclusions sobre les experiències de salut física i mental

- Sentir ansietat o patir depressió
- Dificultat per tindre iniciativa per a fer coses
- Afirmen que un metge/ssa li ha diagnosticat una malaltia pulmonar (per exemple: asma, bronquitis crònica, emfisema)
- Eviten l'atenció sanitària a causa del seu cost

Van haver variacions considerables dins de la mostra entre els diferents països. Per exemple, a Turquia (75,9%), Hongria (65,2%) i el Regne Unit (68,2%) la majoria de les persones patien ansietat o depressió, a diferència d'Espanya i Letònia. Respecte a l'indicador de salut física, les persones participants de Turquia i Espanya presenten percentatges més elevats de malalties pulmonars en comparació amb els altres tres països de la mostra.

Conclusions sobre com les persones participants fan front a la crisi energètica

Les dades sobre les pràctiques adoptades durant l'hivern revelen que la població utilitza diverses tècniques en resposta a la crisi energètica. Les pràctiques més comunes van ser portar roba extra i reduir la il·luminació i calefacció (calfant només una habitació o apagant la calefacció per a estalviar diners). Una minoria considerable va evitar l'assistència sanitària a causa dels seus costos (29%). En canvi, la majoria no va deixar de dutxar-se amb aigua calenta ni de cuinar. Entre les nostres persones enquestades, el 13% va acudir a edificis públics i el 21% a la casa d'un veí/amic per a calfar-se.

EXPERIÈNCIA REAL

Ilze viu amb la seua filla de cinc anys en un apartament de dues habitacions en un edifici sense renovar de Jelgava (Letònia). Com Ilze treballa des de casa, necessita unes condicions confortables a l'apartament. Ilze intenta proporcionar-li-les en la mesura que siga possible, però se sent impotent quan es tracta de les zones públiques de l'edifici i d'altres residents. L'hivern passat, el pis era bastant càlid, però a vegades ha hagut d'encendre el forn per a calfar les habitacions. Hi ha una mica de floridura en el bany i prop dels ampits de les finestres, la qual cosa indica un mal funcionament del sistema de ventilació de l'apartament. Per aquesta raó, l'apartament també fa olor sovint a tabac procedent d'altres apartaments, la qual cosa l'obliga a ventilar les habitacions amb regularitat. Ilze ha tingut en compte l'augment del cost de l'energia i planifica acuradament el seu pressupost mensual. Per a fer front a les factures de calefacció i electricitat i als preus dels aliments, que han pujat considerablement a causa de la inflació, la família estalvia diners evitant diverses activitats d'oci.

Implicacions per a les polítiques

La pobresa energètica està molt estesa entre les persones participants de l'estudi, i l'hivern de 2022-23 va ser dur per a elles. El fet que la majoria no tingueren una temperatura confortable a les seues cases i que moltes estigueren racionant la llum i la calefacció demostra que **les mesures de suport adoptades no eren suficients**. Les persones també van mostrar un alt nivell d'ansietat i depressió que probablement està relacionat amb aquestes difícils circumstàncies. Encara que les polítiques públiques intenten atendre aquesta problemàtica, la magnitud del problema sembla ser major que les solucions oferides. **La política hauria d'intentar analitzar els problemes de salut com a mitjà per a identificar a les persones amb necessitats energètiques addicionals i garantir l'existència de programes per a abordar-les.**

Les experiències varien entre les cinc ciutats i dins d'elles. Algunes de les persones enquestades experimenten múltiples desavantatges socials: per exemple, pertànyer a una minoria ètnica, tenir una discapacitat o patir una malaltia, així com tindre baixos ingressos i un baix nivell educatiu. Aquestes característiques socials poden agreujar tant la pobresa energètica com la mala salut.

Les experiències també estan determinades per la presència de calefacció pública (Letònia, Hongria), la falta d'infraestructures de calefacció (Turquia, Espanya) i l'eficiència energètica dels habitatges.

Les males condicions dels habitatges assenyalats per les persones participants posen en relleu **la urgent necessitat d'abordar la pobresa energètica i la mala salut mitjançant una millor consideració de les normatives d'habitatge i l'eficiència energètica en les polítiques públiques.**

1 Les polítiques públiques han de tractar d'abordar els vincles entre la salut pública i l'accés a l'energia: els problemes de salut poden ser símptomes reveladors de pobresa energètica.

2 Les estratègies sanitàries han d'abordar els determinants socials i mediambientals de la salut associats a la pobresa energètica.

3 Les males condicions dels habitatges assenyalats per les persones enquestades subratllen la urgent necessitat de millorar les llars de les persones més vulnerables, mitjançant programes de rehabilitació que donen prioritat a les persones més desfavorides.

EXPERIÈNCIA REAL

Hans (alemany) i **Maica** (sud-americana) viuen junts en un pis de lloguer prop de la platja a València (Espanya). El fill d'Hans, de 8 anys, viu amb ells la meitat del temps. La seua casa és freda i humida durant l'hivern, no tenen sistema de calefacció en el pis i han d'utilitzar radiadors elèctrics que mouen d'una habitació a una altra, així com mantes elèctriques per a mantindre's calents, la qual cosa consumeix molta energia.

El pis també és molt calorós a l'estiu, ja que està mal aïllat i té molts corrents d'aire. Temen que el lloguer puge si es duu a terme alguna reforma en l'edifici. A mesura que Maica envellaix, pateix més dolors articulars a l'hivern a causa de la humitat i al fred. Encara no han sol·licitat el bo social, però els agradaria fer-ho. Intenten estalviar tota l'energia que poden per a gastar el mínim possible i perquè estan molt conscienciats amb el canvi climàtic.

EXPERIÈNCIA REAL

Samantha, infermera, viu amb els seus 3 fills (un d'ells discapacitat) en un pis de tres habitacions a Leeds (Regne Unit). A la seua casa hi ha humitat i floridura persistents, la qual cosa afecta greument el seu benestar i la seua salut: no pot dormir en el seu dormitori a causa de la humitat i té dificultats respiratòries associades a un llarg COVID que es veuen agreujades per la floridura.

Enguany ha sigut especialment dur per a ella i la seua família, amb el cost addicional dels aliments i l'energia, i han hagut de gastar només en necessitats bàsiques. Tots els seus estalvis s'han gastat en el dia a dia. Samantha se sent frustrada per haver de gastar les prestacions per discapacitat que rep pel seu fill menor en articles quotidians, inclosa l'energia, i per no poder portar-lo a classes d'arts marciais.

L'equip europeu d'investigació i comunicació de WELLBASED està format per :

UNIVERSITAT DE LEEDS (UK)

ERASMUS UNIVERSITY
MEDICAL CENTER (NL)

ENERGY CITIES (EU)

ENTE OSPEDALIERO GALLIERA
(IT)

KVELOCE I+D+I (ES)

FUNDACIÓN LAS NAVES (ES)

I rep recolzament de tota la resta de socis i sòcies de WELLBASED.

Futures investigacions

WELLBASED és un projecte d'investigació finançat pel programa Horitzó 2020 de la UE que va començar en 2021 i finalitza en 2025. Les futures investigacions de **WELLBASED** complementaran aquests resultats amb dades de l'estiu de 2023 i amb dades posteriors a la realització de les intervencions.

Això ens permetrà monitorar l'impacte de les diferents intervencions contra la pobresa energètica en la salut física i mental i el benestar de les persones participants. La investigació futura també inclourà una anàlisi de rendibilitat de les intervencions de lluita contra la pobresa energètica implementades a les ciutats pilot.

 www.wellbased.eu

PER A MÉS INFORMACIÓ, CONTACTEU AMB NOSALTRES [ACÍ](#)

L'estudi WELLBASED: Mètodes, dades i mostra

En aquest informe s'utilitzen dues fonts de dades: qüestionaris amb 356 participants en cinc ciutats on tenim dades i entrevistes qualitatives amb 47 persones participants (de 4 ciutats, excloent Edirne i Heerlen). Les dades quantitatives es presenten de manera descriptiva, per a tenir una impressió de la situació de pobresa energètica de les persones, com han afrontat l'hivern 2022-23 i les seues experiències de salut física i mental. Els comentaris sobre els resultats qualitius i les vinyetes de les experiències de les persones participants representen una primera impressió de l'equip d'investigació qualitativa sobre la situació en els cinc països.

Alguns dels resultats utilitzen indicadors associats amb experiències de pobresa energètica i salut, basats en indicadors existents de la UE (determinats per EPOV/EPAH) o mesures de salut utilitzades habitualment. Qualsevol comparació amb les dades generals de la UE ha de tindre en compte que aquesta mostra es compon deliberadament de persones que experimenten pobresa energètica. La pregunta sobre les pràctiques utilitzades per a fer front a la pobresa energètica es va dissenyar específicament per a aquest projecte i mostra com les persones han afrontat la crisi energètica durant l'hivern.